

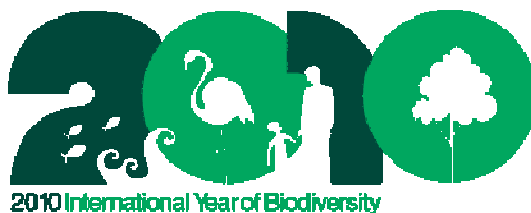
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

О Т Ч Е Т

**НА ЗНАЧИМИ ИНИЦИАТИВИ И МЕРОПРИЯТИЯ,
ПРОВЕДЕНИ НА НАЦИОНАЛНО И РЕГИОНАЛНО НИВО**

**ЗА ОТБЕЛЯЗВАНЕ НА
2010 - ГОДИНА НА БИОЛОГИЧНОТО РАЗНООБРАЗИЕ**

- МОСВ -

2010 г. - МЕЖДУНАРОДНА ГОДИНА НА БИОЛОГИЧНОТО РАЗНООБРАЗИЕ

Обявяването на 2010 г. за Международна година на биологичното разнообразие (регламентирано със специална Резолюция) се оказва значимо събитие в историята на Обединените нации.

Оправдаха се очакванията международната година да обедини правителствата на 193-те страни-членки на Конвенцията по биологично разнообразие и гражданите на техните страни “да работят заедно за защита на живота на Земята”.

Намеренията на Международната година бе да се увеличи осведомяването на обществеността за важността на биологичното разнообразие (БР) и последствията от неговата загуба, в т.ч. климатичните промени. Целта бе да се увеличат усилията в постигането на опазване и устойчиво ползване на БР и неговите компоненти, и да се промотира справедливото и безпристрастно разпределение на ползите от оползотворяване на генетичните ресурси; както и ангажираност на различни организации за въвеждане и прилагане на Конвенцията по биологично разнообразие.

Годината отчете степента на достигане на целта “Спиране загубата на биологично разнообразие до 2010 г. и след това” в специално издание, том 3 “Глобален обзор на биологичното разнообразие” и последва диалог за предприемане на стъпки за периода след 2010 г.

Мотото на 2010 г. - **“Биологичното разнообразие е живот, биологичното разнообразие е нашия живот”** подчертава решаващата роля на БР, което поддържа целия живот на Земята, включително и нашия собствен.

В Р България Международната година на биологичното разнообразие беше открита на **22 януари с пресконференция на Министър Нона Караджова.**

Разработена бе **национална програма от инициативи за отбелязване Международната година по БР.** Информация може да се намери на специално създадено ниво на интернет страницата на министерството www.moew.government.bg, Има информация за богатството на българското БР, за предстоящото издание на новата Червена кига, за конкурси, за международните дати по опазване на околната среда, които са залегнали в основата на планираните от нас дейности.

Ежегодно България, в лицето на Министерството и неговите регионални структури, участва с мероприятия при отбелязване на **22 май – Международен ден на биологичното разнообразие.**

През 2010 година мотото на 22 май бе **“Биологично разнообразие за развитие”**, с акцент, че биологичното разнообразие и екосистемите, които зависят от него, са важни за човешкото благополучие и за борбата с бедността.

Всяка година на този ден 193 правителства и общности, които са страни-членки на Конвенцията за биологично разнообразие, се обръщат с призив за ежедневни усилия за съхранение на биологичното разнообразие и неговото устойчиво ползване, за справедливото и безпристрастно разпределение на ползите от ресурсите. И едновременно с това да се признае наличието на тесните връзки между природния капитал от една страна и нашите цели за развитие от друга.

Водещото събитие на МОСВ беше провеждането на двудневна **Научна конференция “БИОЛОГИЧНО РАЗНООБРАЗИЕ И ЖИЗНЕНА СРЕДА”** под патронажа на **Министъра на околната среда и водите**, на 24-25 юни в Софийския университет „Св. Климент Охридски“, посветена на приноса на българската наука за постигане основната цел, поставена от Конвенцията за биологичното разнообразие –

„Спиране загубата на биологично разнообразие до 2010”. Тематика на конференцията включваше основните направления на Конвенцията по биологично разнообразие, фокусирани през приоритетите на ЕС.

Съорганизатори бяха Представителството на Европейската комисия в България, Министерството на околната среда и водите, СУ „Св. Климент Охридски” и научни институти от Българската академия на науките .

Присъстваха около 150 учени от чужди и български научни институции, работещи в областта на биологичното разнообразие.

Бяха изнесени около 35 доклада и представени 60 постера за двата дни на събитието в рамките на 7 сесии:

- Сесия “Биоразнообразие, функциониране на екосистемите и екосистемни услуги”
- Сесия “Инвентаризация на биоразнообразието – успехи, подходи и проблеми”
- Сесия “Биологични ресурси”
- Сесия “Климатични промени и биоразнообразие”
- Сесия “Инвазивни видове”
- Сесия “Опазване на биоразнообразието”
- Сесия “Биоразнообразие и устойчиво развитие”

Преди закриването се проведе и кръгла маса на тема “Науката за биоразнообразието в България: успехи и предизвикателства”.

Отчитаме като минус на организацията липсата на участници от преподавателите от СУ и на самите студенти, което се очакваше от СУ, като партньор в мероприятиято. Някои имаха и индивидуално изпратени покани, но така и не се отзоваха.

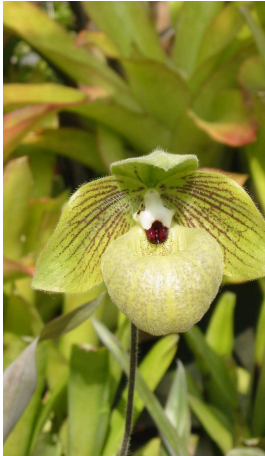
Оправдаха се очакванията Конференцията да постави началото на дискусия по проблемите, които стоят пред изследователската общност и които трябва да бъдат преодолени, за да може българската наука адекватно да отговори на предизвикателствата пред биологичното разнообразие и да даде научните основи за формиране на обосновани и отговорни решения за неговото устойчиво управление след 2010 г., както и на участието и интеграцията на българските учени в европейското изследователско пространство.

Неколкократно бяха изразени благодарности към министъра на околната среда Нона Караджова за осъществяването в тази икономически трудна за страната времева рамка и процес на структурни промени в Българска академия на науките, на толкова полезна среща и обмен на иновативни и научни знания и опит.

Бе изразено желание и министър Караджова изрази съгласие тази инициатива да се превърне в ежегодна среща, което ще е в помощ на всички участници в изпълнение на техните бъдещи задължения и активни дейности по опазване, устойчиво ползване на биологичното разнообразие, и достъп и разпределение на ресурсите. По този начин страната още по-активно ще се включи в приоритетите на политиката за опазване на биологичното разнообразие и преодоляване на заплахите, пред които то е изправено в резултат на човешката дейност и развитието на обществото.

Ботаническата градина при Българска академия на науките организира тематична ИЗЛОЖБА „ОРХИДЕИТЕ” от 27 февруари до 7 март.

Семейство Салепови (Орхидеи) е второто по големина семейство сред цветните растения, с над 5% от всички тях. Възникнали сравнително късно в еволюционния процес, днес те се срещат на всички континенти, някои преминават границата на Полярния кръг, други се изкачват над 5000 м н.в., а няколко са се приспособили към подземен живот! За ботаниците те са интригуващ обект за изследване, за природолюбителите – приоритетни за опазване, но за повечето хора те са символ на красота и оригиналност.

През дните на изложбата цъфтеше рядката Малипоенска венерина пантофка. Наричаната от китайците “Нефритена орхидея” е описана за науката през 1984 г. (по хербарен образец, събран през далечната 1947 г.!). Едва след това интересният вид е повторно намерен в природата. Среща се в труднодостъпни райони в Китай (юго-източен Юнан и Гуанджу) и най-северните райони на Виетнам. Обитава стръмни скалисти варовити склонове, между 570 и 1600 м надм. височина.

В България растението е получено от Кралските ботанически градини - Кю, Великобритания, по програмата “Редки орхидеи”, през 1991 г. То е от първия посев на този вид, направен от човека, а не от майката природа.

Бяха представени и уроци за отглеждане на орхидеи.

Представителството на Европейската комисия в България обяви на 15 март 2010 КОНКУРС ЗА СНИМКА НА ТЕМА "БИОРАЗНООБРАЗИЕТО. ВСИЧКИ НИЕ СМЕ ЧАСТ ОТ НЕГО".

С организирането на конкурса и последващите дейности Представителството на Европейската комисия в България постигна блестящи резултати по изпълнение на целта - да се повишава общата осведоменост в България, относно биоразнообразието във връзка с „Международната година на биоразнообразието 2010“ и представи политиките и дейностите на ЕС, целящи опазването на околната среда и борбата срещу изменението на климата.

Представителството на Европейската комисия в България възнамерява да използва снимките финалисти, избрани от журито на конкурса, за подпомагане на своите информационни и комуникационни дейности, свързани с биоразнообразието и изменението на климата.

НАЦИОНАЛНИЯТ ФЕСТИВАЛ НА БЕЛИЯ ЩЪРКЕЛ – МРАМОР 2010, респ. празникът „Летен щъркел” имаше за цел да подпомогне екологичното възпитание на подрастващите и създаването на мотивация за опазването на природата, застрашените видове и свързаните с това традиции.

Неговото първо провеждане през 2008 г. събра над 1500 участника в отделните категории, и над 1200 през 2009 г.

Във връзка с Международната година на биоразнообразието 2010 **Българско дружество за защита на птиците/ БърдЛайф България** в сътрудничество с Асоциацията на парковете в България и Българска Фондация Биоразнообразие проведе на 16 февруари 2010 г. в гр. София, хотел Глория Палас, **НАЦИОНАЛНА РАБОТНА СРЕЩА „БЪДЕЩЕТО НА МРЕЖАТА ОТ ЗАЩИТЕНИ ТЕРИТОРИИ В БЪЛГАРИЯ”**.

Работната среща очерта настоящите проблеми и бъдещите предизвикателства пред изграждането и управлението на Националната екологична мрежа в страната (включваща

защитените територии и защитените зони, известни като местата Натура 2000). Дискусията включваше теми, като ефективно управление и развитие на мрежата НАТУРА 2000, развитие на системата от защитени територии чрез увеличаване на нейната площ до средната за ЕС, синхронизиране работата между институциите, привличане на представители на неправителствения сектор и науката в разработване на секторни политики, и др.

Годината бе изпълнена и със **СЪБИТИЯ НА РЕГИОНАЛНО НИВО**. Главната цел на Регионалните структури на МОСВ и техните партньори (общини, училища, НПО и др. организации) е засилване на комуникационните инструменти, с цел привличане на общественото внимание към необходимостта от дейности, свързани с усъвършенстване и повишаване осведомеността на хората относно БР и желанието за необходимостта от опазване на БР и за неговата по-ефективна употреба.

Информация за мероприятията на територията на цялата страна, като част от инициативите за годината 2010, може да се види на интернет-страницата на МОСВ www.moew.government.bg

С радост можем да отбележим, че на регионално ниво основните цели за обявяване на международната година са постигнати. От предадените отчети на всички регионални инспекции в страната се вижда, че основен партньор в проведените мероприятия са учениците от всички възрасти – от различни класове, екоклубове, школи по биология, екологични образователни програми и др. Проведени са огромен брой изложби, викторини, екоконкурси (Монтана, Блгд, ВТ, Вц, Пздж, Пл, Пк, Русе), беседи, зелени уроци, есета, кръгли маси (Блгд, Бс, Пздж, Пк, Рс, Шн); на някои места карнавали (Монтана, Бургас, Пк, Русе) и екоревюта (Монтана, Враца), на други – рисушки на асфалт (Плн), прожекции на филми (См, Шн). Проведени са редица походи/излети (Блгд, Врц, Русе, См), някои организирани с цел почистване (Бс, Пздж, Пл, Пк, Русе, См).

Бяха обявени дни на отворените врати във Варна, В. Търново, Пазарджик и Шумен.

Наред със собствена информационна кампания, РИОСВ (Мн, Вц, Пл, Вн) имаха подкрепа от местните вестници.

Партньори в някои събития бяха Българска фондация Биоразнообразие (Бс, Мн), Национална скаутска организация (Сф, Шн), Младежки парламент (Хк), Местен парламент (Шн), Uni Credit Bank (Шн) и др.

Богата информационна програма отчитат и Дирекциите на Трите Национални парка “Рила”, “Пирин” и “Централен Балкан”, с участие на стотици ученици в различни събития, по повод на различни дати от международния календар за опазване на околната среда..

По повод 22 април – Денят на Земята, дирекцията на Национални парк “Централен Балкан” представи в София в сградата на МОСВ **ИЗЛОЖБАТА “КарикаТуристи”**. Колекцията представя темата за опазването на природата през погледа на хумористите – 65 автори от 21 държави на 4 континента.

На 22 май Национални парк “Централен Балкан” получи **Европейски Диплом за защитени територии** - престижно международно отличие, присъждано от 1965 г. от Комитета на министрите към на Съвета на Европа. Дипломът се присъжда на защитени територии със специална Европейска значимост за опазването на биологичното, геоложкото и ландшафтното разнообразие. Той е награда, която оценява не само качествата на природното наследство на отличената територия, но и ефективността на нейната защита и система на управление. Носители на Европейски диплом са защитени територии от 25 европейски държави, като най-новите удостоени са два национални парка в Австрия и Румъния.

Европейският диплом за защитени територии е гаранция за постигането на европейски стандарти в опазването на природата и управлението на защитените територии. Той е международно признание с особена значимост за цялостната политика на държавата в областта на опазването на природата.

Освен, че притежава и опазва биологично разнообразие и природни територии, чието значение далеч надхвърля националните граници, България е една от страните в Европа с най-стари традиции в природозащитата. Това е принос, с който страната се гордее, но който следва да бъде популяризиран и да получи съответстващо международно признание.

Дирекцията на Национални парк “Пирин” проведе **Национален конкурс за най-интересна рисунка на тема “ЕДНА ПЛАНЕТА, ЕДНО БЪДЕЩЕ – ДА СЪХРАНИМ БИОРАЗНООБРАЗИЕТО”**, с желание младите хора да станат посланици на човешките надежди за живот в хармония с природата!

За първи път страната се включи и в инициативата “**ЗЕЛЕНА ВЪЛНА**” – “**Green Wave**”, с подкрепа на Изпълнителя агенция по горите (ИАГ) и с участието на деца от училища на територията на осем РИОСВ, които засадиха дръвчета на определени терени. (Мн-10 тополи; Ст.З.-6 в дом за деца; Бс-д.град.; Вц сДГС; Пл-Общ.Летница; Рс -30 с РДГ; Сф- 6 в у-ще; Хк-дом за възрастни; Шн).

РИОСВ – Русе, след съгласуване с Община Русе и безвъзмездно предоставяне на дръвчета (шестил, явор, ясен, бреза), провежда инструкции за засаждане на деца от една детска градина и две училища и засаждат 30 дръвчета в дворовете на учебните заведения, като предоставят и богат снимков материал на събитието.

Най-голяма активност през годината е проявила РИОСВ – гр. Шумен и веднага след нея РИОСВ – гр. Враца!

Някои от по-интересните събития са:

ВЕЛИКО ТЪРНОВО – Съвместно с РИО на МОМН и ЕИЦ Европа в началото на м. май са проведени 2 областни конкурса за “**ИЗРАБОТВАНЕ НА НАЙ-КРАСИВО ЦВЕТЕ И НАЙ-КРАСИВА ПТИЦА**” с участие на 105 ученика от 11 училища от област В. Търново.

МОНТАНА – Със съдействието на Българска Фондация Биоразнообразие по случай 22 май – Ден на биологичното разнообразие, е проведен **КАРНАВАЛ НА БИОРАЗНООБРАЗИЕТО** с участие на децата от 12-те детски градини в гр. Монтана, на които са раздадени информационни материали.

БЛАГОЕВГРАД – в партньорство с Община Благоевград, Регионален исторически музей и Ротари-клуб, по повод 22 май, младите художници, които се обучават в Общински център по изкуствата организирали и участвували в **ИЗЛОЖБА - ЖИВОПИС И ФОТОГРАФИЯ НА ТЕМА “ДИВАТА ПРИРОДА НА БЪЛГАРИЯ”**, в която са представили красотата на природата и отправили послание за опазване на биоразнообразието, с което разполагаме.

ВРАЦА – По повод 22 април, Деня на земята е организиран излет с интерактивни игри на деца от ОДЗ “ЗОРА” край **първото осиновено вековно дърво до с. Челопек**

ПЛЕВЕН – За 2 февруари, Ден на влажните зони в с. Байкал организирали **«НЕПТУНОВА ПОЩА»** - хвърляне на запечатани бутилки в р. Дунав с послания за опазване на влажните зони, изготвени от ученици от екоклуб «Дунав».

ПЕРНИК – ЕКО-ПРАЗНИК на ученици от четири училища от 5 до 7-ми клас, с цел насочване вниманието на учениците и въвеждане в «света на екологията с творчески похвати».

РУСЕ – Съвместно с екологично сдружение «Зелен живот» за 5 юни –Световен ден на околната среда е представена **играта «Рекламни агенти»** с два отбора **«РЕКЛАМНИ АГЕНТИ НА ПРИРОДНАТА СРЕДА» И «РЕКЛАМНИ АГЕНТИ НА ГРАДСКАТА СРЕДА»**, които по-най-атраактивен начин рекламират дейности в природата и в урбанизирана среда.

През юни-август, съвместно с Европейски информационен център Русе, **ПЪТУВАЩА ИЗЛОЖБА ЗА БИОЛОГИЧНОТО РАЗНООБРАЗИЕ** по предварителен график е експонирана в централните части на градовете Разград и Русе.

ХАСКОВО – по повод 28 септември, Ден на правото да знам, сайтът на РИОСВ е номиниран от програмата за достъп до информация за принос в областта на свободата на информация в категория **«Институция, най-добре организирала предоставяне на информация на граждани»**.

Между многото инициативи с природозащитен характер се отличава изключително богатия **ПРАЗНИЧЕН ЕКОКАЛЕНДАР** през м. май на децата от ЦДГ No 3, включващ концерт “Земята – наш дом”, концерт “Красотата на Земята и децата”, изложба, дейности по мини-проект “Екологична култура на децата в предучилищна възраст”.

ШУМЕН – За 22 април, Деня на Земята, в партньорство с РИОКОЗ-Шумен, Младежки дом и UniCreditBulbank е организиран голям **ПРАЗНИК В ГРАДСКАТА ГРАДИНА** под надслов **“ПОЗДРАВ ЗА ЗЕМЯТА”** с изложба “Децата и Земята”, релефно пано “карта на света”, модно дефиле с екооблекла, викторина, есета, компютърна фотосесия, конкурс “Земята, нашия дом”.

В Търговище за 5 юни, Световния ден на Земята, е организирано открито студио в пет училища, поставяне на зелени лентички с текст за Земята; екоакция **“2010 ПРОЛЕТНИ ЦВЕТЯ ЗА ТЪРГОВИЩЕ”** – възстановяване на биоразнообразието в местността “Борово око”.

Представените дейности са извадка от проведените мероприятия по места. Отчетите на РИОСВ са тук – ако някои има интерес към някой определен район, може да погледне и да се ориентира в местната ситуация. Основно идеите са обвързани с участие на ученици от всички възрасти и смятаме, че това е верния подход, защото на този етап все още малко се говори за биологично разнообразие. Трябва да се търси начин и за актуализиране на учебните програми

На 19 декември 2010 г. бе официално закрыта Годината на Биологичното разнообразие и бе чествано откриването на обявената от Организацията на обединените нации, със специална резолюция, **2011 – ГОДИНА НА ГОРИТЕ.**